

Katarzyna Radtke

k.radtke@podr.pl

Ważne zmiany w Działaniu rolno-środowiskowo-klimatycznym

Z dniem 15 marca 2021 r. weszła w życie zmiana długości trwania zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych podejmowanych w okresie przejściowym tj. w latach 2021 oraz 2022. Nowe zobowiązania, podejmowane od tego roku w ramach pakietów: 2, 3, 6, 7, podejmowane będą na okres 2 lat. Nowe zobowiązania w ramach pakietów: 1, 4, 5, będą podejmowane, tak jak dotychczas, na okres 5 lat. 5-cio letni okres realizacji zobowiązań nadal dotyczy rolników, którzy rozpoczęli realizację przed 15 marca 2021 r.

Pakiety Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach PROW 2014-2020:	Okres trwania zobowiązań podjętych w 2021 r.
<u>Pakiet 1.</u> Rolnictwo zrównoważone	15.03.2021 – 14.03.2026
<u>Pakiet 2.</u> Ochrona gleb i wód (warianty: międzyplony i pasy ochronne)	15.03.2021 – 14.03.2023
<u>Pakiet 3.</u> Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych	15.03.2021 – 14.03.2023
<u>Pakiet 4.</u> Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000	15.03.2021 – 14.03.2026
<u>Pakiet 5.</u> Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000	15.03.2021 – 14.03.2026
<u>Pakiet 6.</u> Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie (warianty: uprawa, nasiona lub mat. siewny)	15.03.2021 – 14.03.2023
<u>Pakiet 7.</u> Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie (warianty: bydło, konie, owce, świnie, kozy)	15.03.2021 – 14.03.2023

Kolejne, aktualnie procedowane zmiany PROW 2014-2020, dotyczą zwiększenia wysokości stawek płatności. Projekt zakłada ich wzrost, w zależności od pakietu/wariantu, w zakresie od 3% do 57%. Zmiana stawek ma objąć wszystkich rolników, którzy w kampanii wnioskowej 2021 złożą deklarację realizacji pakietów/wariantów Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, tj. zarówno rozpoczynających w tym roku 2 lub 5-cio letnie zobowiązania lub kontynuujących 5-cio letnie zobowiązania podjęte w latach poprzednich.

Ponadto planowane jest:

- zniesienie degresywności w Pakiecie 4 – od 2021 r.,
- umożliwienie podejmowania zobowiązań w ramach wariantów ptasich na całym obszarze Natura 2000 (obecnie warianty ptasie mogą być wdrażane jedynie na obszarach specjalnej ochrony ptaków) – od 2022 r.,
- umożliwienie objęcia wsparciem w ramach Pakietu 7 dodatkowych dwóch ras owiec: polskiej owcy górskiej i białołowej owcy mięsnej oraz dwóch ras kóz: koza kazimierzowska i koza sandomierska - od 2022 r.,
- dopuszczenie mulczowania międzyplonów w Pakiecie 1 i Pakiecie 2 - od 2022 r.
- wprowadzenie Pakietu 8. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk - od 2022 r. Pakiet dostępny będzie na trwałych użytkach zielonych poza obszarami Natura2000, w użytkowaniu kośno-pastwiskowym lub pastwiskowym.
- wprowadzenie Pakietu 9. Retencjonowanie wody - od 2022 r. Pakiet realizowany będzie jedynie na powierzchni, na której jednocześnie jest realizowane zobowiązanie w ramach Pakietu 4, 5 lub 8. Płatność przysługiwać będzie do działek rolnych, na których w danym roku, przez co najmniej 12 dni w okresie między 1 maja a 30 września dni była utrzymywana woda powodująca zalanie lub podtopienie.

Pakiety: 8 i 9 mają zostać wprowadzone do Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-20 jako zobowiązania 1-roczone i swoisty pilotaż ekoschematów (lp.3 i 17), które dostępne będą od roku 2023.

W pierwszej odsłonie Projektu Planu Strategicznego dla WPR na okres 2023-27 przedstawionej do konsultacji społecznych w grudniu 2020 r., na liście ekoschematów znalazły się również propozycje praktyk, które mają zastąpić od roku 2023 pakiet 1 (lp.7 i 8) oraz pakiet 2 (lp.5). W opisie projektowanych interwencji II filaru Planu Strategicznego znalazły się interwencje wywodzące się z pakietów: 3-7 oraz nowa propozycja – interwencja pn. „wieloletnie pasy kwietne”. Interwencje z II filaru będą zobowiązaniami 5-letnimi, ekoschematy z I filaru – 1-rocznymi.

Projekt Planu Strategicznego dla WPR na okres 2023-27, grudzień 2020 r. (wersja 1.0)		
Projektowane interwencje:		Wysokość wsparcia
I filar:	<p>Ekoschematy – praktyki korzystne dla środowiska i klimatu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obszary z roślinami miododajnymi 2. Zimowe pożytki dla ptaków 3. Ekstensywny wypas na TUZ z obsadą zwierząt 4. Zielone ścierniska 5. Międzyplony ozime 6. Wsiewki śródplonowe. 7. Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia z wykorzystaniem narzędzia FaST 8. Korzystna struktura upraw 9. Prowadzenie zrównoważonego gospodarowania na wszystkich użytkach rolnych w gospodarstwie 10. Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin 11. Praktyki ograniczające emisję amoniaku 12. Uproszczone system uprawy 13. Pasy uprawne wolne od środków ochrony roślin i nawozów 14. Zagospodarowanie resztek poźniwnych i poplonowych w formie mulczu 15. Stała okrywa roślinna w międzyrzędziach w uprawach sadowniczych 16. Zadrzewienia śródpolne i systemy rolno-leśne 17. Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych 	Brak propozycji
II filar:	Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000	ok. 600 - 1500 zł/ha
	Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000	ok. 600 - 1500 zł/ha
	Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych	ok. 2000 zł/ha
	Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie	ok. 1400 - 1650 zł/ha
	Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie	ok. 400 - 2000 zł/szt.
	Wieloletnie pasy kwietne	ok. 3000 zł/ha

Pierwszy etap konsultacji Projektu Planu Strategicznego dla WPR zakończył się w lutym br. Zgodnie z roboczym harmonogramem przygotowania Projektu, w maju-czerwcu nastąpi kolejny etap konsultacji społecznych, wersji 2.0 uwzględniającej wyniki poprzednich konsultacji, zawierającej również propozycje wysokości wsparcia dla ekoschematów, których zabrakło w wersji 1.0. Zakończenie negocjacji z Komisją Europejską oraz przygotowanie krajowych aktów prawnych, Ministerstwo planuje na III kwartał 2022 r.